

Sähkötyön pätevyysvaatimukset

Kymenlaakson Sähkö-Seura ry

J.V. 10.4.2008

1 Yleisesti

Väärin tai huolimattomasti tehty sähkötyö voi aiheuttaa sähköiskun vaaran, kuumenemisen ja palovaaran. Sähkölaite tai muu järjestelmä voi myös olla vaarassa mennä rikki tai sen toiminta voi häiriintyä tai lakata. Sähköalan töiden suosittamista rajoittavat lait ja asetukset, sillä osaamattomuus saattaa aiheuttaa vaaraa hengelle, terveydelle tai omaisuudelle.

Kauppa- ja teollisuusministeriön määräyksissä määritellään, mikä on sähkötyö, ja asetetaan eri sähkötöitä tekeville vaatimukset koulutuksen, kokemuksen ja osaamisen suhteen. Ministeriö määrittää myös, kenen on vastuu ja kuka hoitaa valvonnan ja varmistaa riittävän osaamisen.

Kauppa- ja teollisuusministeriön määräykset jakavat henkilöt sähköalan pätevyyden suhteen neljään luokkaan:

maallikot, opastetut tai perehtyneet henkilöt, rajoitettuja sähkötöitä itsenäisesti suorittavat henkilöt, joilla ei tarvitse olla varsinaista sähköalan perustutkintoa ja varsinaiset sähköalan ammattihenkilöt, joilla on pätevyysluokitus.

Määräyksissä on myös kuvattu, millaisia sähkötöitä nämä edellä mainittuihin ryhmiin kuuluvat henkilöt saavat tehdä.

2 Mitä ammattitaidottomalle henkilölle sallitut sähkötyöt ovat?

Perusvaatimus sähkötöissä on, että sähköalan töitä tekevän henkilön tulee olla tehtävään ja sen sähköturvallisuutta koskeviin vaatimuksiin perehtynyt tai opastettu.

Ammattitaitovaatimusten tavoitteena on taata työnaikainen sähköturvallisuus työn tekijälle ja kanssaihmisille ja taata riittävän hyvä asennuksen, huollon ja korjauksen lopputulos. Ammattitaidoton (maallikko, ei pätevyyttä sähköalan töihin) saa suorittaa määrättyjä vähäistä vaaraa aiheuttavia sähkötöitä:

pistorasian kansien irrotus/kiinnitys yksivaiheisten liitosjohtojen ja pistotulppien korjaus/asennus sisustusvalaisimen asennus harrastustoimintaan liittyvät vähäiset työt tavallisen sulakkeen vaihto myös sähkölaitteiden ja laitteistojen purkutyö (!), jos ne on tehty luotettavasti jännitteettömäksi.

3 Mitä opastetulle tai perehtyneelle henkilölle sallitut sähkötyöt ovat?

Tehtävään opastettu tai perehtynyt maallikko voi tehdä sähkölaitteiston käyttötoimenpiteitä sekä niihin verrattavia toimenpiteitä itsenäisesti, mikäli niihin ei liity riskiä. Sähköalan ammattihenkilön tulee arvioida riski.

4 Mitä opastetulle tai perehtyneelle henkilölle valvonnan alla sallitut sähkötyöt ovat?

Sähköalan ammattitaitoisen henkilön valvonnassa (sekä perehtyneenä tai opastettuna) saa suorittaa varsinaisia sähköalan töitä. Sähkötöitä harjoittavan toiminimen tai yrityksen on tehtävä viranomaiselle ilmoitus ennen töiden aloittamista, ja sen on nimettävä riittävän pätevyyden omaava sähkötöiden johtaja.

Viime kädessä sähkötöiden johtaja on se, joka päättää, mitä sähkötöitä kukin voi tehdä hänen alaisuudessaan.

5 Mitä riittävän ammattitaitoiseksi katsotulle, mutta ei sähköalan ammattihenkilölle, sallitut sähkötyöt ovat?

Riittävällä sähköalan töiden kokemuksella voi suorittaa itsenäisesti rajoitettuja pienehköjä sähköalan töitä, kuten yksittäiseen sähkölaite- tai sähkölaitteistoryhmään kohdistuvia töitä. Tällainen sähkölaitteistoryhmään kohdistuva työ voisi olla esimerkiksi jäljempänä kuvattu nosto-oven ohjaus ja sähköistys.

Tällainen "riittävä sähköalan töiden kokemus" voi kertyä sähköalan ammattitaitoisen henkilön valvonnassa ja opastettuna tehdyssä sähkötyössä.

Kunnossapidon ammattitutkinnon ja sen osana "sähkökojeiden ja -laitteiden kytkentä- ja vaihtotyöt" suorittanut nopeuttaa pätevoitymistään.

Viitteet

- [1] Opetushallitus, *Kunnossapito, menestystekijä* http://www.edu.fi/oppimateriaalit/kunnossapito/sahkotekniikka_b2_sahkotyon_patevyysvaatimukset.html.
(10.4.2008)